Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο τμήμα)

της 8ης Δεκεμβρίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Κανονισμός (ΕΟΚ) 2658/87 — Τελωνειακή ένωση και κοινό δασμολόγιο — Δασμολογική κατάταξη — Συνδυασμένη Ονοματολογία — Κλάσεις 8539, 8541, 8543, 8548 και 9405 — Λαμπτήρες με διόδους εκπομπής φωτός (LED)»

Στην υπόθεση C-600/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Hoge Raad der Nederlanden (Ανώτατο Δικαστήριο των Κάτω Χωρών, Κάτω Χώρες) με απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 16 Νοεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

Staatssecretaris van Financiën

κατά

Lemnis Lighting BV,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Borg Barthet (εισηγητή), προεδρεύοντα του δέκατου τμήματος, E. Levits και F. Biltgen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Lemnis Lighting BV, εκπροσωπούμενη από τους E. Mennes και B. Kalshoven, belastingadviseurs,

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις K. Bulterman και B. Koopman,

— η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Z. Fehér και G. Koós καθώς και την A. Pálfy,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους A. Caeiros και P. Vanden Heede,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των δασμολογικών κλάσεων 8539, 8541, 8543, 8548 και 9405 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ 1987, L 256, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1214/2007 της Επιτροπής, της 20ής Σεπτεμβρίου 2007 (ΕΕ 2007, L 286, σ. 1) (στο εξής: ΣΟ).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Staatssecretaris van Financiën (Υφυπουργού Οικονομικών, Κάτω Χώρες, στο εξής: τελωνειακή αρχή) και της Lemnis Lighting BV (στο εξής: Lemnis Lighting), όσον αφορά τη δασμολογική κατάταξη των λαμπτήρων με διόδους εκπομπής φωτός (στο εξής: λαμπτήρες LED).

Το νομικό πλαίσιο

Η Σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα

3 Το Συμβούλιο Τελωνειακής Συνεργασίας, νυν Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων (ΠΟΤ), συστάθηκε με τη διεθνή Σύμβαση για την ίδρυση του εν λόγω συμβουλίου, που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 15 Δεκεμβρίου 1950. Το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποιήσεως των εμπορευμάτων (στο εξής: ΕΣ) καταρτίστηκε από τον ΠΟΤ και θεσπίστηκε με τη Διεθνή Σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποιήσεως των εμπορευμάτων (στο εξής: Σύμβαση για το ΕΣ), που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983 και εγκρίθηκε, με το τροποποιητικό της πρωτόκολλο της 24ης Ιουνίου 1986, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987 (ΕΕ 1987, L 198, σ. 1).

4 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της Συμβάσεως για το ΕΣ, κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να προσαρμόσει τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία του προς το ΕΣ, να χρησιμοποιεί όλες τις κλάσεις και διακρίσεις του συστήματος αυτού, χωρίς προσθήκες ή τροποποιήσεις, καθώς και τους σχετικούς αριθμητικούς κωδικούς, και να ακολουθεί την αρίθμηση του ΕΣ. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει, επίσης, την υποχρέωση να εφαρμόζει τους γενικούς κανόνες για την ερμηνεία του ΕΣ, καθώς και όλες τις σημειώσεις των τμημάτων, των κεφαλαίων και των διακρίσεων του ΕΣ και να μην τροποποιεί το πεδίο εφαρμογής τους.

5 Ο ΠΟΤ εγκρίνει, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 της Συμβάσεως για το ΕΣ, τις επεξηγηματικές σημειώσεις και τις γνωμοδοτήσεις περί δασμολογικής κατατάξεως που εκδίδει η επιτροπή του ΕΣ.

6 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ σχετικά με την κλάση 8541 του συστήματος αυτού έχουν ως εξής:

«Α) Δίοδοι, κρυσταλλολυχνίες και παρόμοιες διατάξεις με ημιαγωγό. [...] Στις διατάξεις αυτές, μπορούν να περιλαμβάνονται:

I.– Οι δίοδοι. Πρόκειται για διατάξεις με δύο πόλους, που φέρουν μία μόνο επαφή PN και επιτρέπουν τη διέλευση του ηλεκτρικού ρεύματος προς μία κατεύθυνση (ορθή φορά) ενώ διαθέτουν, αντιθέτως, πολύ μεγάλη αντίσταση προς την αντίθετη κατεύθυνση (ανάστροφη φορά).

Χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση, την ανόρθωση, τη μεταγωγή, κ.λπ. Οι κυριότεροι τύποι διόδων είναι οι εξής: οι δίοδοι σήματος, οι δίοδοι ανορθώσεως ισχύος, οι δίοδοι ρυθμίσεως της τάσεως, οι δίοδοι τάσεως αναφοράς.

II.– Οι κρυσταλλολυχνίες [...]

III.– Παρόμοιες διατάξεις με ημιαγωγό [...] Οι διατάξεις που περιγράφονται ανωτέρω υπάγονται στην κλάση αυτή, είτε είναι συναρμολογημένες, δηλαδή εφοδιασμένες με τις συνδέσεις τους ή ενθυλακωμένες (εξαρτήματα), είτε ασυναρμολόγητες (στοιχεία) ή ακόμη υπό μορφή δίσκων (wafers) που δεν έχουν ακόμη κοπεί. [...]

Β) Φωτοευαίσθητα στοιχεία με ημιαγωγό [...]

Γ) Δίοδοι εκπομπής φωτός Οι δίοδοι εκπομπής φωτός ή δίοδοι φωτοεκπομπής (μεταξύ άλλων από αρσενίδιο του γαλλίου ή φωσφίδιο γαλλίου) είναι διατάξεις που μετατρέπουν την ηλεκτρική ενέργεια σε ορατές ακτινοβολίες, υπέρυθρες ή υπεριώδεις. Χρησιμοποιούνται, μεταξύ άλλων, για την απεικόνιση ή τη μετάδοση δεδομένων στα συστήματα επεξεργασίας πληροφοριών. [...]»

7 Κατά τις επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ σχετικά με την κλάση 8543 του συστήματος αυτού:

«Η παρούσα κλάση περιλαμβάνει, υπό την επιφύλαξη της μη εξαιρέσεώς τους με τις σημειώσεις του τμήματος ή του παρόντος κεφαλαίου, όλες τις μηχανές και ηλεκτρικές συσκευές οι οποίες δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται σε άλλες κλάσεις του κεφαλαίου ούτε καλύπτονται ειδικότερα από οποιαδήποτε άλλη κλάση άλλου κεφαλαίου (ιδίως από τα κεφάλαια 84 ή 90).

Θεωρούνται ως μηχανές ή συσκευές κατά την έννοια της παρούσας κλάσεως οι ηλεκτρικές διατάξεις που έχουν δική τους λειτουργία. Οι διατάξεις της επεξηγηματικής σημειώσεως της κλάσεως 84.79 που αφορούν τις μηχανές και τις συσκευές που έχουν δική τους λειτουργία εφαρμόζονται mutatis mutandis στις μηχανές και στις συσκευές της παρούσας κλάσεως.

Πρόκειται, ως επί το πλείστον, για σύνολα που απαρτίζονται από στοιχειώδεις ηλεκτρικές διατάξεις (λάμπες, μετασχηματιστές, πυκνωτές, πηνία, αντιστάσεις, κ.λπ.) που επιτελούν τη λειτουργία τους με αμιγώς ηλεκτρικό μέσον. Ωστόσο στην κλάση αυτή περιλαμβάνονται και ηλεκτρικά προϊόντα που περιέχουν μηχανικές διατάξεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι διατάξεις αυτές έχουν δευτερεύοντα ρόλο σε σχέση με τα ηλεκτρικά μέρη της μηχανής ή της συσκευής.»

8 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ σχετικά με την κλάση 8479 του συστήματος αυτού έχουν ως εξής:

«Η παρούσα κλάση περιλαμβάνει τις μηχανές και τις μηχανικές συσκευές που έχουν δική τους λειτουργία οι οποίες:

[...]

γ) δεν κατατάσσονται σε άλλες ειδικότερες κλάσεις του παρόντος κεφαλαίου διότι:

[...]

1°) δεν εξειδικεύονται από τη λειτουργία τους ή από το είδος τους·

[...]

Οι μηχανές και οι συσκευές που υπάγονται στην παρούσα κλάση διακρίνονται από τα μέρη μηχανών ή συσκευών, τα οποία κατατάσσονται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις σχετικά με τα μέρη, λόγω του ότι έχουν δική τους λειτουργία.

Για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, θεωρούνται ως μηχανές ή συσκευές που έχουν δική τους λειτουργία:

A) Οι μηχανικές διατάξεις [...] οι οποίες λειτουργούν κατά τρόπο διαφορετικό και ανεξάρτητο από κάθε άλλη μηχανή ή συσκευή. [...]

B) Οι μηχανικές διατάξεις που μπορούν να λειτουργήσουν μόνον εάν είναι συνδεμένες με άλλη μηχανή ή συσκευή ή είναι ενσωματωμένες σε μια πιο σύνθετη μονάδα, υπό την προϋπόθεση όμως ότι η λειτουργία τους:
   1°) είναι διαφορετική από τη λειτουργία της μηχανής ή συσκευής στην οποία πρέπει να τοποθετηθούν ή της λειτουργίας της πιο σύνθετης μονάδας στην οποία πρέπει να ενσωματωθούν, και
   2°) δεν αποτελεί αναπόσπαστο και άρρηκτα συνδεδεμένο μέρος της λειτουργικής αλληλουχίας της εν λόγω μηχανής ή συσκευής ή της εν λόγω μονάδας

[...]».

9 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ που αφορούν την κλάση 9405 έχουν ως εξής:

«Στην κλάση αυτή εμπίπτουν επίσης, εφόσον έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά και δεν περιλαμβάνονται ειδικότερα σε άλλη κλάση, τα μέρη συσκευών φωτισμού, οι λάμπες-ρεκλάμες, τα φωτεινά σήματα, οι φωτεινές ενδεικτικές πινακίδες και παρόμοια είδη [...].

Τα ηλεκτρικά μέρη των προϊόντων αυτών [λυχνιολαβές (ντουί), μεταγωγικοί διακόπτες, διακόπτες, μετασχηματιστές, εκκινητές, στραγγαλιστικά πηνία], όταν παρουσιάζονται μεμονωμένα, υπάγονται στο κεφάλαιο 85.

[...]

Από την κλάση αυτή εξαιρούνται επίσης:

[...]

η) Οι λάμπες (λαμπτήρες) και οι σωλήνες πυρακτώσεως ή εκκενώσεως (στους οποίους περιλαμβάνονται και αυτοί που έχουν το σχήμα αραβουργημάτων, γραμμάτων, αριθμών, αστεριών, κ.λπ.) καθώς και οι λαμπτήρες τόξου (αριθ. 85.39).

[...]»

Η ΣΟ

10 Η δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων που εισάγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση διέπεται από τη ΣΟ, η οποία στηρίζεται στο ΕΣ.

11 Δυνάμει του άρθρου 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 2658/87, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 254/2000 του Συμβουλίου, της 31ης Ιανουαρίου 2000 (ΕΕ 2000, L 28, σ. 16), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει κάθε χρόνο κανονισμό ο οποίος περιλαμβάνει ολόκληρη τη ΣΟ και τους

συντελεστές των τελωνειακών δασμών, ως έχουν κατόπιν των μέτρων που θεσπίζει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή η Επιτροπή. Ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

12 Εφαρμοστέα επί των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης, τα οποία έλαβαν χώρα το διάστημα μεταξύ Μαΐου 2008 και Μαρτίου 2011, είναι η ΣΟ όπως προέκυψε, διαδοχικά, από τους κανονισμούς 1214/2007, (ΕΚ) 1031/2008 της Επιτροπής, της 19ης Σεπτεμβρίου 2008 (ΕΕ 2008, L 291, σ. 1), (ΕΚ) 948/2009 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 287, σ. 1), και (ΕΕ) 861/2010 της Επιτροπής, της 5ης Οκτωβρίου 2010 (ΕΕ 2010, L 284, σ. 1). Δεδομένου ότι το γράμμα των διατάξεων της ΣΟ που έχουν εφαρμογή στα πραγματικά περιστατικά δεν μεταβλήθηκε από τις διαδοχικές τροποποιήσεις, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γράμμα της ονοματολογίας ως έχει στον κανονισμό 1214/2007.

13 Το πρώτο μέρος της ΣΟ περιλαμβάνει ένα σύνολο προκαταρκτικών διατάξεων. Στον τίτλο Ι του μέρους αυτού, ο οποίος περιέχει τους γενικούς κανόνες, το τμήμα Α, που φέρει την επικεφαλίδα «Γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της [ΣΟ]», ορίζει:

«Η κατάταξη των εμπορευμάτων στη [ΣΟ] πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές.

1. Το κείμενο των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει μόνον ενδεικτική αξία, δεδομένου ότι η κατάταξη καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων και σύμφωνα με τους παρακάτω κανόνες, εφόσον αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς το κείμενο των εν λόγω κλάσεων και σημειώσεων.

[...]

4. Τα εμπορεύματα που η κατάταξή τους δεν μπορεί να γίνει με βάση τους παραπάνω αναφερόμενους κανόνες κατατάσσονται στην κλάση που αναφέρεται στα περισσότερο ανάλογα είδη.

[...]

6. Η κατάταξη των εμπορευμάτων στις διακρίσεις μιας και της αυτής κλάσης καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των διακρίσεων αυτών και των σημειώσεων των διακρίσεων, καθώς και αναλογικά, σύμφωνα με τους παραπάνω κανόνες, δεδομένου ότι μπορούν να συγκριθούν μόνον οι διακρίσεις του αυτού επιπέδου. Εκτός αντιθέτων διατάξεων, για τους σκοπούς του κανόνα αυτού εφαρμόζονται επίσης οι σημειώσεις των τμημάτων και των κεφαλαίων.»

14 Το δεύτερο μέρος της ΣΟ, με τίτλο «Πίνακας δασμών», περιλαμβάνει, ειδικότερα, το τμήμα XVI του οποίου η σημείωση 4 προβλέπει:

«Όταν μια μηχανή ή ένας συνδυασμός μηχανών αποτελείται από διάφορα στοιχεία (έστω και χωρισμένα ή συνδυασμένα μεταξύ τους με σωληνώσεις, διατάξεις μετάδοσης της κίνησης, ηλεκτρικά καλώδια ή άλλη διευθέτηση) για να εξασφαλίζουν όλα μαζί μια ακριβώς καθορισμένη λειτουργία που περιλαμβάνεται σε μια από τις κλάσεις του κεφαλαίου 84 ή του κεφαλαίου 85, το σύνολο κατατάσσεται στην κλάση που αντιστοιχεί στη λειτουργία που εξασφαλίζει.»

15 Το τμήμα XVI της ΣΟ περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο 85, το οποίο φέρει τον τίτλο «Μηχανές, συσκευές και υλικά ηλεκτρικά και τα μέρη τους. Συσκευές εγγραφής ή αναπαραγωγής του ήχου, συσκευές εγγραφής ή αναπαραγωγής των εικόνων και του ήχου για την τηλεόραση και μέρη και εξαρτήματα των συσκευών αυτών».

16 Η σημείωση 8 του κεφαλαίου 85 της ΣΟ ορίζει τα εξής:

«Σύμφωνα με την έννοια των κλάσεων 8541 και 8542, νοούνται ως:

“Δίοδοι, κρυσταλλολυχνίες και παρόμοιες διατάξεις με ημιαγωγό” οι διατάξεις του είδους εκείνου που η λειτουργία τους βασίζεται στη μεταβολή της αντίστασης κάτω από την επίδραση ενός ηλεκτρικού πεδίου·

[...]

Για την κατάταξη των προϊόντων που προσδιορίζονται στην παρούσα σημείωση, οι κλάσεις 8541 και 8542 έχουν προτεραιότητα έναντι οποιασδήποτε άλλης κλάσης της ονοματολογίας, με εξαίρεση την κλάση 8523, η οποία μπορεί να τα καλύπτει κυρίως λόγω της λειτουργίας τους.»

17 Η σημείωση 9 του κεφαλαίου 85 της ΣΟ ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της κλάσης 8548, με τον όρο “χρησιμοποιημένες στήλες και συστοιχίες ηλεκτρικών στηλών και χρησιμοποιημένοι ηλεκτρικοί συσσωρευτές” νοούνται όσα από τα ανωτέρω δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως έχουν λόγω θραύσεως, τεμαχισμού, φθοράς ή άλλων λόγων, ή όσα δεν είναι δυνατόν να επαναφορτιστούν.»

18 Το κεφάλαιο 85 της ΣΟ περιλαμβάνει τις ακόλουθες δασμολογικές κλάσεις:

«8539	Λαμπτήρες και σωλήνες ηλεκτρικοί πυράκτωσης ή εκκένωσης, στους οποίους περιλαμβάνονται και τα είδη με την ονομασία “φάροι και προβολείς σφραγισμένοι” και οι λαμπτήρες και σωλήνες υπεριωδών ή υπέρυθρων ακτίνων. Ηλεκτρικοί λαμπτήρες τόξου
[...]	[...]
8541	Δίοδοι, κρυσταλλολυχνίες και παρόμοιες διατάξεις με ημιαγωγό. Διατάξεις φωτοευαίσθητες με ημιαγωγό, στις οποίες περιλαμβάνονται και τα φωτοβολταϊκά κύτταρα έστω και συναρμολογημένα σε αυτοτελείς μονάδες ή κατασκευασμένα σε πλάκες. Δίοδοι εκπομπής φωτός. Κρύσταλλοι πιεζοηλεκτρικοί συναρμολογημένοι
[...]	[...]
8543	Μηχανές και συσκευές ηλεκτρικές που έχουν δική τους λειτουργία, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού στο κεφάλαιο αυτό:
[...]	[...]
8548	Απορρίμματα και υπολείμματα στηλών, συστοιχιών στηλών και ηλεκτρικών συσσωρευτών. Χρησιμοποιημένες στήλες και συστοιχίες στηλών και χρησιμοποιημένοι ηλεκτρικοί συσσωρευτές. Ηλεκτρικά μέρη μηχανών ή συσκευών που δεν κατονομάζονται ή περιλαμβάνονται αλλού στο παρόν κεφάλαιο [...]»

19 Το κεφάλαιο 94 της ΣΟ, που περιλαμβάνεται στο τμήμα XX της ονοματολογίας, φέρει τον τίτλο «Έπιπλα, έπιπλα ιατροχειρουργικά. Είδη κλινοστρωμνής και παρόμοια. Συσκευές φωτισμού που δεν κατονομάζονται ή δεν περιλαμβάνονται αλλού. Λάμπες-ρεκλάμες, φωτεινά σήματα, φωτεινές ενδεικτικές πινακίδες και παρόμοια είδη. Προκατασκευές». Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει τη δασμολογική κλάση 9405, η οποία έχει ως εξής:

«Συσκευές φωτισμού (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προβολείς) και τα μέρη τους, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού. Λάμπες-ρεκλάμες, φωτεινά σήματα, φωτεινές ενδεικτικές πινακίδες και παρόμοια είδη, που διαθέτουν μόνιμη πηγή φωτισμού, και τα μέρη τους που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού:

[...]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

20 Κατά το διάστημα μεταξύ Μαΐου 2008 και Μαρτίου 2011, η Lemnis Lighting υπέβαλε διασαφήσεις για θέση λαμπτήρων LED σε ελεύθερη κυκλοφορία.

21 Οι λαμπτήρες LED αποτελούνται από διάφορα ηλεκτρονικά στοιχεία, από γυάλινο περίβλημα και από μεταλλική λυχνιολαβή [ντουί]. Προορίζονται να τοποθετηθούν σε φωτιστικό και χρησιμεύουν για φωτισμό.

22 Ένα από τα ηλεκτρονικά στοιχεία είναι μια πλακέτα τυπωμένου κυκλώματος (printed circuit board, στο εξής: PCB), τετράγωνη, με πλευρά 14 mm, επί της οποίας είναι τοποθετημένες έξι δίοδοι εκπομπής φωτός (light emitting diodes, στο εξής: δίοδοι εκπομπής φωτός). Οι δίοδοι εκπομπής φωτός μετατρέπουν την ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από το ηλεκτρικό δίκτυο σε ορατό φως μόλις διέλθει ηλεκτρικό ρεύμα μέσω της διόδου προς την ορθή φορά.

23 Η PCB με τις διόδους εκπομπής φωτός περιβάλλεται από μια γυάλινη σφαίρα. Επιπλέον, οι λαμπτήρες LED διαθέτουν λυχνιολαβή με το λεγόμενο σπείρωμα «Edison», διαμέτρου 27 χιλιοστών (τη λεγόμενη λυχνιολαβή «E27», στο εξής: λυχνιολαβή). Έτσι, οι λαμπτήρες LED μπορούν να τοποθετηθούν σε φωτιστικό.

24 Οι δίοδοι εκπομπής φωτός απαιτούν σταθερή πηγή τροφοδοσίας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο μεταξύ της λυχνιολαβής και της PCB είναι τοποθετημένο ένα ηλεκτρονικό στοιχείο το οποίο έχει ως λειτουργία να διακόπτει τα ηλεκτρικά ρεύματα που διέρχονται από το ηλεκτρικό δίκτυο. Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, διόδους, κρυσταλλολυχνίες, αντιστάσεις, πυκνωτές και πηνία, καθώς και ολοκληρωμένα κυκλώματα.

25 Η Lemnis Lighting διασάφησε τους λαμπτήρες LED ως υπαγόμενους στη δασμολογική διάκριση 8541 40 10 της ΣΟ, για την οποία ο συντελεστής τελωνειακών δασμών είναι μηδενικός.

26 Η τελωνειακή αρχή θεώρησε ότι οι λαμπτήρες LED πρέπει να καταταγούν στη διάκριση 8543 70 90 της ΣΟ, για την οποία ο συντελεστής τελωνειακών δασμών ήταν 3,7 %, και απέστειλε στη Lemnis Lighting ατομικές ειδοποιήσεις οφειλής τελωνειακών δασμών για το αντίστοιχο ποσό.

27 Η Lemnis Lighting άσκησε διοικητική προσφυγή κατά της εν λόγω αποφάσεως περί κατατάξεως, η οποία απορρίφθηκε από την τελωνειακή αρχή. Στη συνέχεια, άσκησε προσφυγή κατά της ως άνω απορριπτικής αποφάσεως ενώπιον του Rechtbank te Haarlem (Πρωτοδικείου Χάρλεμ, Κάτω Χώρες) η οποία απορρίφθηκε ως αβάσιμη. Η Lemnis Lighting άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Gerechtshof Amsterdam (εφετείου Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες).

28 Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι οι λαμπτήρες LED μπορούν, κατ' εφαρμογήν του κανόνα 4 των γενικών κανόνων για την ερμηνεία της ΣΟ, να καταταγούν στη διάκριση 8539 22 90 της εν λόγω Ονοματολογίας, για την οποία ίσχυε δασμολογικός συντελεστής 2,7 %, δεδομένου ότι οι πλησιέστεροι με τους λαμπτήρες LED είναι οι λαμπτήρες πυρακτώσεως της κλάσεως 8539 της ΣΟ.

29 Η τελωνειακή αρχή άσκησε αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως αυτής του Gerechtshof Amsterdam (εφετείου Άμστερνταμ) ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Hoge Raad der Nederlanden (Ανώτατου Δικαστηρίου των Κάτω Χωρών), και η Lemnis Lighting άσκησε αντίθετη αναίρεση κατά της ίδιας αποφάσεως. Το δικαστήριο αυτό εκφράζει αμφιβολίες ως προς τη δασμολογική κατάταξη των λαμπτήρων LED.

30 Συγκεκριμένα, το εν λόγω δικαστήριο εκτιμά ότι, εφόσον καμία από τις κλάσεις 8539, 8541 και 8543 της ΣΟ δεν έχει, κατ' αυτό, εφαρμογή βάσει του κανόνα 1 των γενικών κανόνων για την ερμηνεία της ΣΟ, η κατάταξη των λαμπτήρων LED μπορεί να γίνει με τη βοήθεια των γενικών κανόνων 2, 3 ή, ενδεχομένως, και 4. Προβάλλει επίσης ότι, εάν οι λαμπτήρες LED θεωρηθούν ως «ηλεκτρικά μέρη μηχανών ή συσκευών» ή ως «συσκευές φωτισμού και τα μέρη τους», τίθεται το ερώτημα αν ενδέχεται να υπάγονται στην κλάση 8548 ή στην κλάση 9405 της ΣΟ, αντιστοίχως.

31 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Hoge Raad der Nederlanden (Ανώτατο Δικαστήριο των Κάτω Χωρών) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το εξής προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν οι κλάσεις 8539, 8541, 8543, 8548 και 9405 της ΣΟ την έννοια ότι προϊόντα όπως οι λαμπτήρες LED, οι οποίοι αποτελούνται από διόδους φωτοεκπομπής και άλλα [ηλεκτρονικά], στοιχεία, καθώς και από γυάλινο περίβλημα και λυχνιολαβή "Edison", και χρησιμεύουν για τον φωτισμό αφού τοποθετηθούν σε συσκευή φωτισμού, πρέπει να καταταγούν σε μια από τις κλάσεις αυτές; Αν ναι, σε ποια από τις κλάσεις αυτές πρέπει να καταταγούν τα προϊόντα αυτά; Αν όχι, σε ποια άλλη κλάση πρέπει να γίνει η κατάταξη;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

32 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, σε ποια από τις κλάσεις 8539, 8541, 8543, 8548 ή 9405 της ΣΟ υπάγονται εμπορεύματα όπως οι επίμαχοι στην κύρια δίκη λαμπτήρες LED.

33 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται ότι, όταν το Δικαστήριο επιλαμβάνεται αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως σε θέματα δασμολογικής κατατάξεως, το έργο του συνίσταται μάλλον στην αποσαφήνιση, για το εθνικό δικαστήριο, των κριτηρίων τα οποία θα πρέπει να εφαρμόσει το δικαστήριο αυτό για να κατατάξει ορθώς τα επίμαχα προϊόντα στη ΣΟ και όχι στο να προβεί το ίδιο στην κατάταξη αυτή, τούτο δε κατά μείζονα λόγο διότι το Δικαστήριο δεν διαθέτει κατ' ανάγκην όλα τα απαραίτητα προς τούτο στοιχεία. Ως εκ τούτου, το εθνικό δικαστήριο βρίσκεται, σε κάθε περίπτωση, σε καλύτερη θέση για να το πράξει (απόφαση της 12ης Ιουνίου 2014, Lukoyl Neftohim Burgas, C-330/13, EU:C:2014:1757, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34 Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται συνεπώς να προβεί στην κατάταξη των επίμαχων στην κύρια δίκη προϊόντων, αφού λάβει υπόψη του τις απαντήσεις του Δικαστηρίου στο ερώτημα που του υπέβαλε.

35 Προκειμένου να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, πρέπει να υπογραμμιστεί, εισαγωγικά, ότι, αφενός, όπως προκύπτει από τη σκέψη 13 της παρούσας αποφάσεως, οι γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της ΣΟ προβλέπουν ότι η κατάταξη των εμπορευμάτων καθορίζεται με γνώμονα το γράμμα των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων, ενώ το γράμμα των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει ενδεικτική μόνον αξία.

36 Αφετέρου, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, χάριν της ασφαλείας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει γενικά να αναζητείται στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως ορίζονται στο γράμμα της κλάσεως της ΣΟ και των σημειώσεων του τμήματος ή του κεφαλαίου (απόφαση της 12ης Ιουνίου 2014, Lukoyl Neftohim Burgas, C-330/13, EU:C:2014:1757, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

37 Όσον αφορά τις επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ, επισημαίνεται επιπροσθέτως ότι, παρά την έλλειψη δεσμευτικής ισχύος τους, αποτελούν σημαντικά μέσα για να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή του κοινού δασμολογίου και παρέχουν επομένως αξιόπιστα στοιχεία για την ερμηνεία του (απόφαση της 17ης Μαρτίου 2016, Sonos Europe, C-84/15, EU:C:2016:184, σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

38 Εν προκειμένω, δεν γίνεται ρητή αναφορά σε λαμπτήρες LED, όπως οι επίμαχοι της κύριας δίκης, ούτε στις κλάσεις 8539, 8541, 8548 και 9405 της ΣΟ ούτε στις σημειώσεις των τμημάτων ή των κεφαλαίων της ΣΟ ούτε στις επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ ή του ΕΣ.

39 Πρέπει, ωστόσο, να εξετασθεί αν οι εν λόγω λαμπτήρες LED μπορούν να καταταγούν σε μία από τις εν λόγω κλάσεις της ΣΟ.

40 Ως προς την κλάση 8539 της ΣΟ, από το γράμμα της προκύπτει ότι αυτή αφορά ειδικώς και αποκλειστικώς τους «ηλεκτρικούς λαμπτήρες και σωλήνες πυράκτωσης ή εκκένωσης, στους οποίους περιλαμβάνονται και τα είδη με την ονομασία “φάροι και προβολείς σφραγισμένοι” και οι λαμπτήρες και σωλήνες υπεριωδών ή υπέρυθρων ακτίνων. Ηλεκτρικ[ούς] λαμπτήρες τόξου». Επομένως, η κλάση αυτή αφορά αποκλειστικά τους λαμπτήρες που χρησιμοποιούν συγκεκριμένη τεχνική παραγωγής φωτός.

41 Όμως, τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και οι αντικειμενικές ιδιότητες εμπορευμάτων όπως αυτών της κύριας δίκης δεν αντιστοιχούν στο γράμμα της κλάσεως αυτής. Συγκεκριμένα, οι λαμπτήρες LED εκπέμπουν φως μέσω διόδων εκπομπής φωτός, δηλαδή μέσω διαδικασίας εκπομπής του φωτός η οποία δεν καλύπτεται από την κλάση 8539 της ΣΟ.

42 Επομένως, εμπορεύματα όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη δεν μπορούν να υπαχθούν στην κλάση 8539 της ΣΟ.

43 Η κλάση 8541 της ΣΟ, αφορά, μεταξύ άλλων, τις «διόδους εκπομπής φωτός». Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής καθώς και από τις παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, δεν αμφισβητείται ότι οι λαμπτήρες LED αποτελούν τέτοιες διόδους.

44 Επισημαίνεται συναφώς ότι, σύμφωνα με την επεξηγηματική σημείωση του ΕΣ σχετικά με την κλάση 8541, η κλάση αυτή καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις διόδους εκπομπής φωτός ή φωτοδιόδους, οι οποίες είναι διατάξεις που μετατρέπουν την ηλεκτρική ενέργεια σε ορατές ακτινοβολίες, υπέρυθρες ή υπεριώδεις. Χρησιμοποιούνται, μεταξύ άλλων, για την απεικόνιση ή τη μετάδοση δεδομένων στα συστήματα επεξεργασίας πληροφοριών.

45 Επομένως, η κλάση 8541 της ΣΟ περιλαμβάνει τις διόδους εκπομπής φωτός που δεν είναι συναρμολογημένες μαζί με άλλα ηλεκτρονικά εξαρτήματα. Επιβάλλεται όμως η διαπίστωση ότι οι λαμπτήρες LED δεν αποτελούνται μόνον από διόδους εκπομπής φωτός, αλλά και από πολυάριθμα άλλα εξαρτήματα που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία τους, όπως η γυάλινη λυχνία, η PCB και η λυχνιολαβή.

46 Συνεπώς, οι λαμπτήρες LED δεν μπορούν να υπαχθούν στην κλάση 8541 της ΣΟ.

47 Όσον αφορά την κλάση 8548 της ΣΟ, διαπιστώνεται ότι η κλάση αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα «ηλεκτρικά μέρη μηχανών ή συσκευών».

48 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, μολονότι η ΣΟ δεν δίδει τον ορισμό των «μερών», κατά την έννοια της κλάσεως 8548 της ΣΟ, από τη νομολογία του Δικαστηρίου που διαμορφώθηκε σε σχέση με τα κεφάλαια 84 και 85 του τμήματος XVI, καθώς και το κεφάλαιο 90 του τμήματος XVIII της ΣΟ, προκύπτει ότι η έννοια των «μερών» προϋποθέτει την ύπαρξη ενός συνόλου για τη λειτουργία του οποίου είναι απαραίτητα τα μέρη αυτά. Όπως συνάγεται από τη νομολογία αυτή, για να μπορεί συγκεκριμένο αντικείμενο να χαρακτηριστεί «μέρος» κατά την έννοια των ως άνω κεφαλαίων, δεν αρκεί να αποδειχθεί ότι, χωρίς το αντικείμενο αυτό, η οικεία μηχανή ή συσκευή είναι αδύνατο να ανταποκριθεί στις ανάγκες για τις οποίες προορίζεται. Πρέπει επιπλέον να αποδειχθεί ότι η μηχανική ή ηλεκτρική λειτουργία της οικείας μηχανής ή συσκευής εξαρτάται από το εν λόγω προϊόν (απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2013, HARK, C-450/12, EU:C:2013:824, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

49 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τις διαπιστώσεις του αιτούντος δικαστηρίου περί των πραγματικών περιστατικών, οι επίμαχοι στην κύρια δίκη λαμπτήρες LED μπορούν να τοποθετηθούν σε φωτιστικό. Περαιτέρω, οι δίοδοι εκπομπής φωτός απαιτούν συνεχές ρεύμα. Όπως υποστηρίζει η Επιτροπή με τις γραπτές παρατηρήσεις της, μολονότι μια συσκευή φωτισμού χωρίς λαμπτήρα δεν μπορεί να εκπέμψει φως, η μηχανική ή ηλεκτρική λειτουργία της συσκευής φωτισμού δεν εξαρτάται από την ύπαρξη του λαμπτήρα LED.

50 Επομένως, διαπιστώνεται ότι ο λαμπτήρας LED δεν είναι απαραίτητος για τη λειτουργία ενός φωτιστικού. Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας του Δικαστηρίου που παρατίθεται στη σκέψη 48 της παρούσας αποφάσεως, ο λαμπτήρας αυτός δεν μπορεί να χαρακτηριστεί «μέρος» φωτιστικού και δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να υπάγεται στην κλάση 8548 της ΣΟ.

51 Περαιτέρω, οι λαμπτήρες LED δεν μπορούν να θεωρηθούν ως «συσκευές φωτισμού (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προβολείς) και τα μέρη τους», κατά την έννοια της κλάσεως 9405 της ΣΟ.

52 Συγκεκριμένα, για τη συνεπή και ομοιόμορφη εφαρμογή του Κοινού Δασμολογίου, στην έννοια των «μερών», όπως χρησιμοποιείται στην κλάση 9405 της ΣΟ, πρέπει να δοθεί ο ίδιος ορισμός με αυτόν που απορρέει από τη σχετική με άλλα κεφάλαια της ΣΟ νομολογία του Δικαστηρίου, όπως η προμνησθείσα στη σκέψη 48 της παρούσας αποφάσεως.

53 Επομένως, οι λαμπτήρες LED δεν μπορούν να υπαχθούν στην κλάση 9405 της ΣΟ, εφόσον, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 49 και 50 της παρούσας αποφάσεως, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως «μέρη» συσκευής φωτισμού για τη λειτουργία της οποίας είναι απαραίτητοι οι εν λόγω λαμπτήρες.

54 Όσον αφορά την κλάση 8543 της ΣΟ, από το γράμμα της προκύπτει ότι η κλάση αυτή περιλαμβάνει τις «μηχανές και συσκευές ηλεκτρικές που έχουν δική τους λειτουργία, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού στο κεφάλαιο [85 της ΣΟ]». Επομένως, η κατάταξη ενός προϊόντος στην ίδια κλάση είναι δυνατή μόνον εφόσον το προϊόν αυτό δεν μπορεί να καταταγεί σε άλλη κλάση του κεφαλαίου 85. Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 42, 46 και 50 της παρούσας αποφάσεως, αυτό ισχύει εν προκειμένω (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2016, G. E. Security, C-143/15, EU:C:2016:115, σκέψη 71).

55 Περαιτέρω, η κλάση 8543 της ΣΟ έχει εφαρμογή σε μηχανή ή σε ηλεκτρική συσκευή μόνον εάν η εν λόγω μηχανή ή συσκευή έχει δική της λειτουργία (βλ. απόφαση της 20ής Νοεμβρίου 2014, Rohm Semiconductor, C-666/13, EU:C:2014:2388, σκέψη 27).

56 Συγκεκριμένα, οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ σχετικά με την κλάση 8543 του συστήματος αυτού ορίζουν ότι ως «μηχανές ή συσκευές» κατά την έννοια της κλάσεως αυτής θεωρούνται οι ηλεκτρικές διατάξεις που έχουν δική τους λειτουργία. Στις εν λόγω σημειώσεις υπενθυμίζεται επίσης

ότι οι μηχανές και οι συσκευές αυτές είναι, ως επί το πλείστον, σύνολα που απαρτίζονται από στοιχειώδεις ηλεκτρικές διατάξεις (λάμπες, μετασχηματιστές, πυκνωτές, πηνία, αντιστάσεις, κ.λπ.) που επιτελούν τη λειτουργία τους με αμιγώς ηλεκτρικό μέσο και ότι στην κλάση αυτή περιλαμβάνονται, ωστόσο, και ηλεκτρικά προϊόντα που περιέχουν μηχανικές διατάξεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι διατάξεις αυτές έχουν δευτερεύοντα ρόλο σε σχέση με τα ηλεκτρικά μέρη της μηχανής ή της συσκευής. Περαιτέρω, στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις της επεξηγηματικής σημειώσεως της κλάσεως 8479 του ΕΣ που αφορούν τις μηχανές και τις συσκευές που έχουν δική τους λειτουργία εφαρμόζονται mutatis mutandis στις μηχανές και στις συσκευές της κλάσεως 8543 του ΕΣ.

57 Συναφώς, οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ που αφορούν την κλάση 8479 του συστήματος αυτού διευκρινίζουν, αφενός, ότι αυτή περιλαμβάνει τις μηχανές και μηχανικές συσκευές που έχουν δική τους λειτουργία οι οποίες δεν κατατάσσονται σε άλλες ειδικότερες κλάσεις του κεφαλαίου 84 του ΕΣ διότι δεν εξειδικεύονται από τη λειτουργία τους ή από το είδος τους και, αφετέρου, ότι οι μηχανές και οι συσκευές που υπάγονται στην εν λόγω κλάση διακρίνονται από τα μέρη μηχανών ή συσκευών τα οποία κατατάσσονται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις που αφορούν τα μέρη, λόγω του ότι έχουν δική τους λειτουργία.

58 Εν προκειμένω, οι λαμπτήρες LED επιτελούν λειτουργία φωτισμού. Η λειτουργία αυτή εξασφαλίζεται χάρη στις διόδους εκπομπής φωτός μέσω των οποίων διέρχεται συνεχές ρεύμα. Συναφώς, δεν είναι απαραίτητο να ενσωματωθούν οι εν λόγω λαμπτήρες σε φωτιστικό για να επιτελέσουν τη λειτουργία του φωτισμού, δεδομένου ότι για τη λειτουργία τους αρκεί το ηλεκτρικό ρεύμα. Επομένως, οι λαμπτήρες LED έχουν δική τους λειτουργία.

59 Κατόπιν όλων των παραπάνω σκέψεων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η ΣΟ έχει την έννοια ότι εμπορεύματα όπως οι επίμαχοι στην κύρια δίκη λαμπτήρες LED υπάγονται στην κλάση 8543 της ΣΟ, υπό την επιφύλαξη της εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου εκτιμήσεως του συνόλου των πραγματικών στοιχείων που έχει στη διάθεσή του.

Επί των δικαστικών εξόδων

60 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δέκατο τμήμα) αποφαίνεται:

Η Συνδυασμένη Ονοματολογία που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1214/2007 της Επιτροπής, της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, έχει την έννοια ότι εμπορεύματα όπως οι επίμαχοι στην κύρια δίκη λαμπτήρες με διόδους εκπομπής φωτός υπάγονται στην κλάση 8543 της ΣΟ, υπό την επιφύλαξη της εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου εκτιμήσεως του συνόλου των πραγματικών στοιχείων που έχει στη διάθεσή του.

(υπογραφές)